

คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพุทธศาสนาในศตวรรษที่ 21 Features of the Charity School's Charity Management Schools in the 21st Century.

พระครูศรีรัตนภีรัต
นักวิชาการอิสระ

Phrakru Srirattanaphirat
Independent Scholar

Corresponding Author E-mail : Phrakhrusrirattanapirat41@gmail.com

(Received : 5 April 2022 ; Edit : 1 May 2022; accepted : 15 May 2022)

บทคัดย่อ

คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในศตวรรษที่ 21 นั้นต้องนำหลักพุทธธรรม มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตน พัฒนาคณะ พัฒนางาน การทำงานให้ประสบความสำเร็จในการบริหารกลุ่มโรงเรียนการ กุศล โดยนำหลักปาปนิกรธรรม 3 เป็นหลักธรรมที่เหมาะสมในการนำมาสร้างคุณลักษณะของผู้บริหาร หลัก พรหมวิหาร 4 เป็นหลักธรรมที่ประเสริฐ และบริสุทธิ์ในการทำงานร่วมกัน และหลักอิทธิบาท 4 หลักแห่งความสำเร็จหรือทางสู่ ความสำเร็จ เมื่อนำหลักธรรมทั้ง 3 นี้มาประยุกต์ใช้กับการบริหารงานของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนการกุศล จะก่อให้เกิด ความรอบคอบ รอบด้านในการพัฒนาตน พัฒนาคณะ และพัฒนางาน ของกลุ่มโรงเรียนการกุศล โดยการสร้างความเป็น เลิศ ของผู้บริหารโรงเรียนการกุศล ทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านวิชาการศาสตร์แห่งการบริหาร การพัฒนาตนเอง ให้มี คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน ที่ทำงานด้วยความรู้ ความสามารถ ความชำนาญการ มีวิสัยทัศน์ กว้างไกล มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีความตั้งใจจริง และแนวโน้มทางการศึกษาของไทยได้อย่างชัดเจน ความเป็น ผู้นำ ในด้านการปฏิรูปการศึกษา เป็นผู้นำ ทางวิชาการ และต้องมีความรู้เกี่ยวกับไอทีความรู้และทักษะในกลุ่มโปรแกรม สำนักงาน ความรู้และทักษะในกลุ่มโปรแกรมสำหรับสื่อ ความรู้และทักษะด้านการใช้งานระบบเครือข่าย ความรู้และ ทักษะในกลุ่มพื้นฐานคอมพิวเตอร์ ความรู้และทักษะที่เกี่ยวกับอุปกรณ์อื่นๆ ความรู้และทักษะในกลุ่มการใช้งาน อินเทอร์เน็ต ความรู้และทักษะการใช้งานเว็บไซต์ 2.0 จึงจะเป็น

บทความนี้ได้นำเสนอคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในศตวรรษที่ 21 ต้อง เป็นคนเก่งในศาสตร์แห่งการบริหาร เป็นคนดีมีศีลธรรมประจำใจ และเป็นที่ยึดเหนี่ยว ทันเหตุการณ์ รู้รอบ รู้ลึก รู้จริง รู้ทัน

คำสำคัญ : คุณลักษณะ, ผู้บริหารโรงเรียนการกุศล, พระพุทธศาสนา, ศตวรรษที่ 21

Abstract

Features of the administrators of charitable Buddhist temples in the 21st century, it must be applied Buddhism in the early development of the development work to be successful in managing the charity school. By Pap main commercial principles of fairness 3 is suitable for the features of the main virtues of the four noble principles. And purified to work together. 4 Itti baht and the main core of the success or the success. When these three principles are applied to the management of the Group Executive charity school. To cause Providence Round development of the people and development of the charity school. By creating excellence School of Management Charity The moral Academic and science of management. Self-development Personal Characteristics of School Administrators. Working with the knowledge, skills, expertise and a visionary. The initiative is committed. And educational trends of Thailand clearly. leadership In the field of education reform and academic leadership must be knowledgeable about the IT knowledge and skills in Office applications. Knowledge

4. **ล่าเอียงเพราะกลัว** คือ ไม่ได้รักใคร ไม่ได้ชังใคร แล้วก็ไม่ใช่ใจ แต่ว่าเป็นเนื่องจากกลัวอิทธิพล เพราะฉะนั้น ผลประโยชน์ควรจะได้กับผู้ที่สมควรได้ ก็เอาไปยกให้พวกเขาเพียงแทน เพียงเพื่อจะให้ตัวเองรอดพ้นจากอิทธิพลจากคนเหล่านั้น อย่างนี้ก็จัดเป็นเรื่องของความล่าเอียงเช่นกัน

คุณธรรมผู้บริหารควรมี

1. ความรัก พร้อมมอบแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
2. ความมีน้ำใจ พร้อมให้ข้อคิดและให้อภัย
3. ความซื่อสัตย์ สำหรับผู้มีความสำเร็จ
4. ความเป็นกลาง ไม่เอนเอียงด้วยอคติ เพราะรัก – เพราะชัง – เพราะไม่รู้ – เพราะกลัว

3. **หลักธรรมที่ผู้บริหารควรศึกษาทำความเข้าใจแล้วปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน**

หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนการกุศล ผู้เขียนได้นำหลักธรรมในการพัฒนาตน การพัฒนาคน และการพัฒนางาน ที่จะทำให้เกิด การบริหารที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

การพัฒนาตน

ปาปณิกธรรม 3 เป็นหลักธรรมที่เหมาะสมในการนำมาสร้างคุณลักษณะของผู้บริหาร ที่มีคุณลักษณะสำคัญ 3 ประการของนักบริหาร(พระธรรมโกศาจารย์, 2549) ได้แก่

1) **จักขุมา** หมายถึง ปัญญา มองการไกล เช่น ถ้าเป็นพ่อค้าหรือนักบริหารธุรกิจ ต้องรู้ว่าอนาคตเศรษฐกิจหรือตลาดจะมีแนวโน้มเป็นแบบไหนหรือสามารถคาดการณ์ทิศทาง หรืออนาคตในการดำเนินธุรกิจได้แม่นยำจากการอาศัยกระบวนการคิดที่รอบคอบและมีเหตุผล โดยอาจใช้ประสบการณ์ในอดีตร่วมในการตัดสินใจและวางแผนด้วย ซึ่งคุณลักษณะข้อแรกนี้ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า **Conceptual Skill** คือการชำนาญในการใช้ความคิด หรือ ทักษะทางด้านความคิด

2) **วิธูโร** หมายถึง จัดการธุระได้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น นักการเงินต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญทางการเงินสามารถคำนวณอัตราผลตอบแทนต่าง ๆ ได้หรือเข้าใจในงบการเงินที่ใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้ ในกรณีแพทย์ผ่าตัดสมองก็ต้องมีความเชี่ยวชาญในการผ่าตัดสมอง เป็นต้น คุณลักษณะที่สองนี้ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า **Technical Skill** คือความชำนาญการด้านเทคนิค หรือ ทักษะทางการปฏิบัติงาน

3) **นิสสยสัมปັນโน** หมายถึง พึ่งพาอาศัยคนอื่นได้เพราะเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสามารถในการติดต่อประสานงานให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด มีความสามารถในการสื่อสารและประสานงานให้ฝ่ายแต่ละฝ่ายในองค์กร ดำเนินแนวทางตามกรอบทิศทางที่องค์กรต้องการบรรลุได้ หรือมีความสามารถในการผูกใจคนให้เป็นที่รักของคนโดยสามารถทำให้พนักงานแต่ละปฏิบัติงานตามคำสั่งด้วยความเต็มใจได้ เป็นต้นคุณลักษณะที่สามนี้ตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า **Human Relation Skill** คือความชำนาญด้านมนุษยสัมพันธ์ หรือทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยคุณลักษณะทั้งสามประการมีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกันขึ้นอยู่กักระดับของนักบริหาร ถ้าเป็นนักบริหารระดับสูงที่ต้องรับผิดชอบในการวางแผน และควบคุมคนจำนวนมากคุณลักษณะข้อที่ 1 และ 3 มีความสำคัญมาก ส่วนข้อที่ 2 มีน้อย เพราะเขาสามารถใช้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความสามารถเฉพาะด้านได้ สำหรับนักบริหารระดับกลางคุณลักษณะทั้ง 3 ข้อมีความสำคัญพอ ๆ กัน นั่น คือ เขาต้องมีความชำนาญเฉพาะด้าน และมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา ในขณะเดียวกันต้องมีปัญญาที่มองภาพกว้างและไกล เพื่อเตรียมตัวสำหรับเป็นนักบริหารระดับสูง นอกจากนั้น ต้องมีความสามารถในการสื่อสาร ประสานงานใน การถ่ายทอดนโยบาย และยุทธศาสตร์จากผู้บริหารระดับสูงมาสู่การปฏิบัติ ในผู้บริหารและพนักงานระดับล่าง และนำผลการดำเนินงานที่ได้จากการปฏิบัติงานมาสรุปและนำเสนอต่อผู้บริหารระดับสูง

พระไตรปิฎกภาษาไทย พ.ศ. 2539 ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเฉลิม พระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสจัดงานฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปีได้กล่าวไว้ว่า พระพุทธเจ้าได้ตรัสถึง พรหมวิหาร 4 กับโทณะพราหมณ์ ไว้ใน อังคุตตรนิกาย ปัญจกนิบาต ว่า ดูกรโทณะ ก็พราหมณ์เป็นผู้เสมอด้วยพรหมอย่างไร คือพราหมณ์ในโลกนี้เป็นอุกโตสุชาติทั้ง ฝ่ายมารดาและบิดามีกรรมเป็นที่ถือปฏิสนธิหมดจดดีตลอด 7 ชั่วบรรพบุรุษไม่มีใคร จะคัดค้านได้โดยอ้างถึงชาติ เขาประพฤติกอการพรหมจรรย์เรียนมนต์อยู่ตลอด 48 ปี ย่อมแสวงหาทรัพย์สำหรับบูชาอาจารย์เพื่ออาจารย์โดยธรรมอย่างเดียวไม่แสวงหาโดยไม่เป็นธรรม ก็ธรรมในการแสวงหา นั้น อย่างไรก็ตามไม่ใช่แสวงหาด้วยกล

รมพาณิชย์กรรมโครักกรรม การเป็นนักรบการรับราชการ ศิลปะอย่างใดอย่างหนึ่ง เขาถือกระเบื้องที่เยวภิกษาจารย์อย่าง เดียว มอบทรัพย์หับบูชาอาจารย์ แก่อาจารย์แล้ว ปลงผมและหนวดนุ่งห่มผ้ากาสาเยออกบวชเป็นบรรพชิต เขาบวช แล้วอย่างนี้ มีใจประกอบด้วยเมตตาแผ่ไปตลอดทิศหนึ่งอยู่ ทิศที่ , 2 ทิศที่ ,3 และทิศที่ , 4 ก็เหมือนกัน ตามนัยนี้ทั้ง เบื้องบน เบื้องล่าง เบื้องขวางแผ่ไปตลอดโลก ทัว, สัตว์ทุกเหล่า ในทุกสถานด้วยใจประกอบ ด้วยเมตตา อันไพบุลย์ถึง ความเป็นใหญ่ หาประมาณมิได้ ไม่มีเวร ไม่มีความเบียดเบียนอยู่ต่อไปมีใจประกอบด้วยกรุณา ประกอบด้วยมุทิตา ประกอบด้วยอุเบกขา แผ่ไปด้วยทิศหนึ่งอยู่ ทิศที่ , 2 ที่ 3, ที่, 4 ก็เหมือนกันตาม นัยนี้ทั้งเบื้องบน เบื้องล่าง เบื้องขวาง แผ่ไปตลอด โลก ทัว, สัตว์ ทุกเหล่า ในที่ทุกสถานด้วยใจประกอบด้วยอุเบกขา อันไพบุลย์ ถึงความเป็นใหญ่ หาประมาณ มิได้ไม่มีเวร ไม่มีความเบียดเบียนอยู่ เธอเจริญพรหมวิหาร 4 ประการนี้แล้ว เมื่อตายไปย่อมเข้าถึงสุคติพรหมโลกคุณกร โทณะ พรหมณ์เป็นผู้ว่าเสมอด้วยพรหมอย่างนี้แล

พรหมวิหาร 4 แปลว่า ธรรมของพรหมหรือของท่านผู้เป็นใหญ่ พรหมวิหารเป็นหลักธรรมสำหรับทุกคน เป็น หลักธรรมประจำใจที่จะช่วยให้เราดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างประเสริฐและบริสุทธิ์หลักธรรมนี้ได้แก่พรหมวิหาร คือ ธรรมที่ ช่วยสร้างสรรค์สังคม เป็นธรรมประจำใจของผู้ประเสริฐ หรือผู้มีจิตใจยิ่งใหญ่กว้างขวางดุจพระพรหม 4 อย่าง ซึ่ง เป็น คุณธรรมที่บุคคลควรปฏิบัติต่อกัน ตลอดจนถึงการปฏิบัติต่อสัตว์และธรรมชาติสิ่งแวดล้อมด้วย และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคคลผู้อยู่ในฐานะผู้ใหญ่ เช่น ผู้ปกครองบ้านเมืองผู้ปกครองในระดับต่าง ๆ ตลอดจนบิดามารดาครูอุปัชฌาย์อาจารย์ และญาติผู้ใหญ่ที่มีหน้าที่ในการดูแลอบรม เป็นต้น

องค์ประกอบของพรหมวิหารธรรมไว้ 4 ประการ ได้แก่

1. เมตตา คือความรัก ปราบปรามต้อยใจให้เขามีความสุข มีจิตอันแผ่ไม่ตรีและคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั่ว หน้า

2. กรุณา คือ ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจในอันที่จะปลดเปลื้องบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของ ปวงสัตว์

3. มุทิตา คือ ความยินดี ในเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีจิตผ่องใสบันเทิง กอปรด้วยอาการแช่มชื่นเบิกบานอยู่เสมอต่อ สัตว์ทั้งหลายผู้ดำรงในปกติสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีสุข เจริญงอกงามยิ่งขึ้นไป

4. อุเบกขา คือ ความวางใจเป็นกลาง ไม่เอนเอียงด้วยรักและชัง พิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลายกระทำแล้ว อันควรได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุอันตนประกอบ พร้อมทั้งจะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้งรู้จักวางเฉยสงบ ใจมองดู ในเมื่อไม่มีกิจที่ควรทำ(พระพรหมคุณาภรณ์,2546)

องค์ประกอบของพรหมวิหาร 4 ประการ ไว้ว่า

1. เมตตา คือ ความรัก ความหวังดี ที่ปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข นักบริหารจะต้องมีความรักและความหวังดีแก่ เพื่อนร่วมงานความรักจะเกิดได้ถ้านักบริหารรู้จักมองแง่ดี หรือส่วนดีของเพื่อนร่วมงาน

2. กรุณา คือความสงสารเห็นใจ ปราบปรามให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ เมื่อเพื่อนร่วมงานประสบเคราะห์กรรม นักบริหาร ต้องมีความสงสาร ห่วงใจ และคิดหาทางช่วยให้เขาพ้นทุกข์นั้นความสงสารจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อนักบริหารเปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น

3. มุทิตา คือ ความรู้สึกพลอยชื่นชมยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดีมีสุข นักบริหารต้องมีความรัก นักบริหารต้องส่งเสริมให้ คนทำงานมีโอกาสพัฒนาความรู้ ความสามารถจนได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นโดยไม่กลัวว่าลูกน้องจะขึ้น มาทาบรัศมี เขาไม่ กีดกันใคร แต่เปิดโอกาสให้ทุกคนได้ทำงานแสดงความสามารถเต็มที่ และพลอยชื่นชมยินดีในความก้าวหน้าของคน ร่วมงาน มุทิตาจะทำลายความริษยาในใจนักบริหารยุติธรรมในการให้รางวัลและลงโทษ ข้อสำคัญคือนักบริหารต้องรู้เท่า ทันคนร่วมงานทุกคน

4. อุเบกขา คือ ความรู้สึกวางเฉยเป็นกลางไม่ลำเอียงเข้าข้างคนใดคนหนึ่ง นักบริหารที่ไม่รู้เท่าทันเพื่อน ร่วมงาน ไม่รู้เท่าทันสถานการณ์อาจวางเฉยได้เหมือนกัน แต่การวางเฉยเช่นนั้นเรียกว่า “อัญญาอุเบกขา” คือวางเฉย เพราะโง่ ซึ่ง ไม่ใช่สิ่ง ที่ดี(พระธรรมโกศาจารย์,2549)

องค์ประกอบของพรหมวิหารธรรมนั้นมี 4 ประการ คือ

1. เมตตา ความจริงใจ ความรัก ความปรารถนาดีต่อผู้อื่นไม่มีเล่ห์เหลี่ยมดูได้จากสีหน้าที่บ่งบอกคือยิ้มแย้ม แจ่มใส และดูจากการกระทำที่มุ่งหวังให้ผู้อื่นมีดียิ่งขึ้นไป

2. กรุณา ความสงสาร ความเห็นอกเห็นใจต่อเพื่อนมนุษย์ร่วมโลกยามเห็นผู้อื่นมีความลำบากก็ทนอยู่ไม่ได้ต้อง แสดงออกมาด้วยการเข้าช่วยเหลือเจือจุน ด้วยความเต็มใจเสมอ ในทำนองสุขที่สุขด้วยนั่นเอง

3. มุกิตา ความชื่นชมยินดีในความสำเร็จสมหวังของผู้อื่นไม่แสดงความอิจฉาริษยาด้วยการทนดูเห็นคนที่เขาได้คิดกว่าตัวไม่ได้ ดูได้จาก การไปแสดงไมตรีจิตต่อบุคคลอื่นหรือชื่นชมต่อความสำเร็จของผู้อื่นโดยไม่ต้องบังคับใจ

4. อุเบกขา ความวางเฉยในเมื่อไม่อาจจะช่วยเหลือเขาได้ไม่ทักถมซ้ำเติมและเมื่อผู้อื่นผิดพลาดหรือได้รับความวิบัติ ไม่แสดงอาการสมน้ำหน้าเมื่อเขาพลาด เป็นต้น(พระธรรมกิตติวงศ์,2541)

4.แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ที่มาของทักษะแห่งอนาคต มาจากภาคีความร่วมมือเพื่อทักษะการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) ในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นภาคีที่รวมกันระหว่าง บริษัทเอกชนชั้นนำขนาดใหญ่ เช่น บริษัทแอปเปิ้ล บริษัทไมโครซอฟท์ บริษัทวอลต์ดิสนีย์ องค์กรวิชาชีพระดับประเทศ และสำนักงานด้านการศึกษาของรัฐ โดยกำหนดกรอบแนวความคิดออกมาดังนี้

แกนวิชาหลัก และทีมหลักของศตวรรษที่ 21 ซึ่งทั้งสองส่วนนี้ต้องมีการบูรณาการวิชาให้ครอบคลุม

ทักษะ 3 อย่างที่เด็กควรจะมี ได้แก่ ทักษะชีวิตและการทำงาน, ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม, ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี

ระบบสนับสนุนการศึกษาของศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้แนวความคิดหลักอีกเรื่องที่น่าสนใจ คือ TEACH LESS, LEARN MORE คือ สอนน้อยๆ แต่ให้เด็กเรียนรู้มากๆ นอกจากนี้ยังอธิบายเกี่ยวกับเรื่อง PBL – Problem based Learning (กระบวนการเรียนรู้จากปมปัญหาสู่ปัญญา)

การเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะไฝ่หา ความรู้เพื่อแก้ปัญหา โดยเน้นผู้เรียนเป็นผู้ตัดสินใจในสิ่งที่ต้องการแสวงหาความรู้ และรู้จักการทำงานร่วมกันเป็นทีมภายในกลุ่มผู้เรียน โดยผู้สอนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ซึ่งการเรียนรู้จากปัญหาอาจเป็นสถานการณ์จริง

หลัก 3Rs 4Cs ที่ควรรู้

3Rs มาจาก Reading การอ่าน, Writing การเขียน, Arithmetic คณิตศาสตร์ และ 4Cs มาจาก Critical Thinking การคิดวิเคราะห์, Communication การสื่อสาร, Collaboration ความร่วมมือ, Creativity ความคิดสร้างสรรค์

รู้จักโลก กระแสสังคม โลกไม่ได้กว้างเหมือนที่เราคิดแล้ว มันแคบลงจริงๆ เหตุการณ์ที่ทำให้โลกแคบลง เราจะสามารถเชื่อมต่อกับใครก็ได้ ที่ไหนก็ได้ ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายนอกจากนี้ยังมี 10 เรื่องที่ต้องรีบทำความรู้จักเพื่อให้ทันต่อโลก คือ

1. The Long tail
2. The World is Flat
3. Critical Mass
4. Web 2.0
5. The Wealth of Networks
6. Free Economy
7. Crowdsourcing
8. Socialnomic
9. Wikinomic
10. Wisdom of Crowd

ไอซีทีเพื่อการศึกษา(เมฆินทร์ ลิขิตบุญฤทธิ์,2561)

การเรียนรู้มันเปลี่ยนไปเยอะแค่ไหน ลองมองผ่านห้องสมุดจากอดีตถึงปัจจุบัน ความต้องการของผู้ใช้เปลี่ยนไป ปัจจุบัน นิสิต นักศึกษา ครูอาจารย์ ผู้บริหาร เข้าห้องสมุดน้อยมาก

หนังสือ -> สื่อมัลติมีเดีย -> คอมพิวเตอร์ -> Notebook/Netbook -> Tablet

คุณครู อาจารย์ ผู้บริหาร ต้องรู้จัก - เข้าใจ - นำไปใช้ ไอทีบ้างไม่ต้องเก่งถึงขั้นโปรแกรมเมอร์ เรื่องที่ต้องรู้เกี่ยวกับไอที มีดังนี้

- ความรู้และทักษะในกลุ่มโปรแกรมสำนักงาน
- ความรู้และทักษะในกลุ่มโปรแกรมสำหรับสื่อ
- ความรู้และทักษะด้านการใช้งานระบบเครือข่าย
- ความรู้และทักษะในกลุ่มพื้นฐานคอมพิวเตอร์
- ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์อื่นๆ
- ความรู้และทักษะในกลุ่มการใช้งานอินเทอร์เน็ต
- ความรู้และทักษะการใช้งานเว็บไซต์ 2.0

นอกจากนี้ขอแนะนำวิธีการเลือก app สำหรับ tablet และ smart phone ด้วย

ความคิดสร้างสรรค์ – เป็นของทุกคนไม่ใช่เพียงแค่นักออกแบบเท่านั้น

- ความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา บางครั้งแค่เพียงเราคิดจะแก้ไขปัญหาใดปัญหาหนึ่ง นั่นก็คือการสร้างความคิดสร้างสรรค์แล้ว

- แผนที่ความคิด (Mind Map) = เครื่องมือกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์

สื่อสังคมออนไลน์

- ทำความเข้าใจกับคำว่าเว็บ 2.0 ก่อน แล้วจะรู้ว่าเว็บในยุคนี้จะเน้นเรื่องการแชร์และการแบ่งปันข้อมูลเป็นหลัก

- เครื่องมือที่แนะนำให้ใช้มี 10 อย่าง ดังนี้

1) Blog 2) Wikipedia 3) Twitter 4) Facebook 5) Google 6) LinkedIn 7) Youtube 8) Slideshare 9) Flickr 10) Pinterest

เครือข่ายสังคมออนไลน์

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) ได้ กล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนี้ สารวิชาที่มีความสำคัญ แต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (content หรือ subject matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้

สาระวิชาหลัก (Core Subjects) ประกอบด้วย

- ภาษาแม่ และภาษาสำคัญของโลก
- ศิลปะ
- คณิตศาสตร์
- การปกครองและหน้าที่พลเมือง
- เศรษฐศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- ภูมิศาสตร์
- ประวัติศาสตร์

โดยวิชาแกนหลักนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) หรือหัวข้อสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกวิชาแกนหลัก ดังนี้

- ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness)
- ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economics, Business and Entrepreneurial Literacy)
- ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy)
- ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)
- ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy)

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม

จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่

- ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม
- การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา
- การสื่อสารและการร่วมมือ

ทักษะด้านสารสนเทศ

สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน ดังนี้

- ความรู้ด้านสารสนเทศ - ความรู้เกี่ยวกับสื่อ - ความรู้ด้านเทคโนโลยี

ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ

ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญดังต่อไปนี้

- ความยืดหยุ่นและการปรับตัว - การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง
- ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม
- การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (Productivity) และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability)
- ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)

ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21

ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3 R และ 7 C

3 R คือ Reading (อ่านออก), (W) Riting (เขียนได้), และ (A)Rithmetics (คิดเลขเป็น)

7 C ได้แก่

- Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา)
- Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม)
- Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์)
- Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ)
- Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ)
- Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)
- Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

5.สรุป

ผู้บริหารที่ดีในศตวรรษที่ 21 ต้องมีหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ผู้บริหารการศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรทางการศึกษาได้หลักธรรมนั้นได้แก่ เว้นจากความ ลำเอียง 4 อย่าง คือ ลำเอียงเพราะรัก คือ เห็นแก่พวกพ้อง ลำเอียงเพราะชัง คือ ไม่ชอบหน้าเขา โกรธเขา แถมผูกโกรธ ลำเอียงเพราะงมงาย คือ ตัวเองมีสติปัญญาไม่พอ แล้วเที่ยวไปตักสินอะไรบางอย่าง ทำให้ผู้ที่ควรจะได้ประโยชน์ กลับเสียประโยชน์ คนที่ไม่ควรจะได้ประโยชน์ กลับได้ประโยชน์ลำเอียงเพราะกลัว คือ ไม่ได้รักใคร ไม่ได้ชังใคร แล้วก็ไม่ไขว่คว้าว่าเนื่องจากกลัวอิทธิพล เพราะฉะนั้นผลประโยชน์ควรจะได้กับผู้ที่สมควรได้ ปฏิบัติตามหลัก ปาปนิกรธรรม 3 เป็นหลักธรรมที่เหมาะสมในการนำมาสร้างคุณลักษณะของผู้บริหาร ที่มีคุณลักษณะสำคัญ 3 ประการของนักบริหาร เป็นผู้มองการณ์ไกล ,จัดการธุระได้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน,พึ่งพาอาศัยคนอื่นได้เพราะเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสามารถในการติดต่อประสานงาน นอกจากนั้นผู้บริหารต้องทำตัวเหมือนพรหม คือมีความความรัก พร้อมมอบแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ความมีน้ำใจ พร้อมให้ข้อคิดและให้อภัย ความชื่นชมยินดีสำหรับผู้มีความสำเร็จ ความเป็นกลาง ไม่เอนเอียงด้วยอคติ เพราะรัก – เพราะชัง – เพราะไม่รู้ – เพราะกลัว ประกอบกับหลักแห่งความสำเร็จ สิ่งซึ่งมีคุณธรรม ให้ลุถึงความสำเร็จตามที่ความประสงค์ ผู้หวังความสำเร็จในสิ่งใด ต้องทำตนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ด้วยสิ่งที่เรียกว่า อิทธิบาท ซึ่งจำแนกไว้เป็น 4 ได้แก่ฉันทะ คือ ความพอใจ ในฐานะเป็นสิ่งที่ ตนถือว่าดีที่สุด ที่มนุษย์ ควรจะได้ ข้อนี้เป็นกำลังใจ อันแรกที่ทำให้เกิด วิริยะ คือความพากเพียร หมายถึง การกระทำที่ติดต่อไม่ขาดตอน เป็นระยะยาว จนประสบความสำเร็จ จิตตะ หมายถึงความไม่ทอดทิ้งสิ่งนั้นไปจากความรู้สึกของตัว ทำสิ่งซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ นั้นให้เด่นชัด อยู่ในใจเสมอ วิมังสา หมายถึง ความสอดส่องในเหตุและผล แห่งความสำเร็จ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ให้ลึกซึ้งยิ่ง ๆ ขึ้นไปตลอดเวลา และสิ่งที่ผู้บริหารต้องกล้าเปิดใจรับก็คือ การเปลี่ยนแปลง กล้าเปิดใจรับสิ่งใหม่ๆ เช่นเทคโนโลยีความรู้และทักษะในกลุ่มโปรแกรมสำนักงาน ความรู้และทักษะในกลุ่มโปรแกรมสำหรับสื่อ ความรู้และทักษะด้านการใช้งานระบบเครือข่าย ความรู้และทักษะในกลุ่มพื้นฐานคอมพิวเตอร์ ความรู้และทักษะที่เกี่ยวกับอุปกรณ์อื่นๆ ความรู้และทักษะในกลุ่มการใช้งานอินเทอร์เน็ต ความรู้และทักษะการใช้งานเว็บไซต์ 2.0

ผู้บริหารทำได้ก็จะเป็นผู้บริหารที่ดี จึงจะเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารที่ดี มีแต่คนรัก เป็นผู้บริหารที่ดีมีคุณธรรม เก่งรอบด้านและทันสมัย ไม่ตกยุค

เอกสารอ้างอิง

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช).(2541). **พระในบ้าน**.กรุงเทพมหานคร: คณากรรมการพิมพ์, 2541.จิตโต.พุทธวิถีการ
บริหาร.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต).(2546). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม**.กรุงเทพมหานคร:บริษัท
สหธรรมิก จำกัด.

พระธรรมโกศาจารย์.(2549). **พุทธวิธีบริหาร**.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.